

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELVÉVEL

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre 10 frt. — kr.
 Félévre 5 — —
 Negyedévre 2 — 50 —
 Egy hóra 1 — —
 Egyenlőre 4 kr.

lap szellemi részét illető minden köz-
 emény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.)
 barmintve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Tisztelt K. Lajos könyvkereskedésében
 és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz.)
 alatti.

Hirdetési díj:
 Négy hasábol petti sorért 5 kr. Nagyobb
 terjedelmű s többszöri hirdetések a ki-
 szerint jutányos áron vételnek fol. Bélyeg
 díj minden külföldi beutazástól 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
 újsónapság sora 30 kr.

Nyitási költségek minden petti sora
 50 krajczár.

Hirdetések fölvetetnek a szerkesztősé-
 ben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz.
 alatti.

Kéziratok nem adódnak vissza.

Leszállított árak!
 női ruhásszöveteket
 színes selymeket,
MOSÓVELEZÉKET
 atlasz sátin és hatszokat.

József
 nagy raktárát
 bútortárgyakat,
 meglegyetéseket.
 ár folytán 50% engedéllyel

17 drb ezeltől 7 ft most	3.50
» 8 » »	4.—
» 8.50 » »	4.50
» 12.— » »	6.95
» 20.— » »	12.50
» 4.— » »	1.76
» 8.— » »	3.03
» 150 » »	—60
» 15.— » »	5.—
» 25.— » »	12.—
» 30.— » »	12.—
» 2.40 » »	1.08
» 2.70 » »	1.35
» 8.50 » »	4.50
» 20.— » »	—10
» 10.— » »	6.—
» 6.— » »	3.50
» 6.— » »	3.50

József,
 DEBRECZEN, FŐPACZ.

ELHÍVÁS
 di Lapok"

„KIADÓHIVATALA
 A-UTCZA 20.

Felhívás előfizetésre.

A »DEBRECZEN« 1894-ik évi, huszonhatodik évfolyamára, előfizetést nyitunk s tisztelettel kérjük előfizetőinket előfizetéseik megújítására, valamint mindazokat, kik előfizetési, vagy hirdetési díjaikkal hátralékban vannak, hátralékaik kiegyenlítésére.

A »DEBRECZEN« előfizetési ára:
Egy évre 20 korona (10 frt.)
Fél évre 10 korona (5 frt.)
Negyedévre 5 korona (2 frt 50 kr.)
Egy hóra 2 korona (1 frt.)

Netaláni tévedések elkerülése végett kérjük a vidéki el. előfizetőket, hogy előfizetéseiket egyszerűen e cím alatt sziveskedjenek beküldeni: **A »Debrecezen« kiadó-hivatalának, Debreczen.**

A »DEBRECZEN«
 szerkesztősége és kiadóhivatala.

A haldokló év.

Debreczen, decz. 30.
(K. B.) Haldoklik immár az 1893-ik esztendő. Még csak egy néhány rövid óra s megszületik az új év, mely eléreményel szoktunk tekinteni. Különös az, hogy az ő esztendőről ritkán ismerjük azt el, hogy jó volt, míg az új esztendőről rendszerint sok minden jót feltételezünk. Az emberi kelben mindig él a remény s ennek sugara aranyozza meg a titokteljes jövőt.

A jövőt azonban a bölcs isteni gondviselés sűrű fátyollal leplezte el előlünk, — a multa is ráborul a jótékony feledés homálya s a mult eseményeinek csakis főbb körvonalai maradnak meg emlékeztünkben. Így az 1893-ik év kisebb eseményei is elmosódnak, emlékeztünk tárházában csak a nagyobb, az általános érdekű eseményeket és eszméket őrizzük meg.

Ha az 1893-ik év történetére visszapiillantást vetünk, jól esz érdelemmel konstatalhatjuk, hogy a béke, melyre a munkás fejlődésnek oly nagy szüksége

A „DEBRECZEN“ TARCZAJA.

Hol van megírva a textus?
 Elbeszélés.
 Irta: **Kantissay Endre.**
 (Folytatás és vége.)

Hogy befogjak csapni most ezt a káplánt! Hogy fog-e támoogya menni másnap a templomba! A nép aztán hogy kikergeti a templomból! E közben szidták az anyamaszszony helyettes papot, mint a bokrot, hadd hizzék a káplán, vesztére legyen elbizakodott.

Pirkadt a hajnal, mikor a zajos mulatságnak vége lett. A kompánia haza verődött, a főgondnok végig feküdt a kanapén, hol hü agarai őrizték, kiadva a harangozóknak a parancsot, hogy harangozások felkötésék, a káplán pedig, ki alaposan elkészülve magára maradt, megzörögatta a konyhában a kis bírónét s keríttelet vele a szom-zédből egy mosó tekenőt, telihordatta friss hideg vízzel, megmosta magát benne tetőtől talpig, akkorára el készítette a csikot savanyu káposztával — a mi a legjobb konyhai leves — megivott rá egy fél korsó hideg vizet, feőltözött, pipára gyujtott s lement a kerthe sétálni.

Némi bágyadság ugyan látszott rajta a templomban, de azért a publikum teljesen meg volt elégedve a szónokkal.

A delután istentiszteleten aztán a helyettes pap fungált. — Színültig telve volt a templom, a főgondnok a falu apraja nagyját fel-kisbírztatta ez ünnepélyre. Meghallgatta kollegáját a káplán is.

Az énekek a kántor brilirozott az imádsággal a helyettes pap. Mikor pedig a predikációra került a sor, az egész templomi közönség egy nagy kérdőjelle változott. A káplán felugrott helyéről, a főgondnok dörzsölte

van, nem zavartatott meg. Ezen örömmünkből azonban sokat levon az, hogy az európai népek még mindig a fegyveres béke sulya alatt nyögtek, munkáságuk gyümölcseinek javát az óriási hadseregek fontartására fordították. — Ez okozza az általános elégedetlenséget, az elszegényedést, a nyomort, mely bombákat adott az anarchisták kezébe. Puszkaporos hordóhoz hasonlít egész Európa, mely bármely pillanatban fölrobbanhat!

Hazánkban minden más kérdést háttérbe szorítottak az egyházpoltikai reformok. Ezek foglalkoztatták az elméket, ezeket vitatták leggyakrabban a sajtóban, ezeknek megoldása képezi a törvényhozás egyik legsürgősebb feladatát. A haldokló év a szellemi forogás éve volt, de az eszmék annyira tisztultak, hogy győzelmük bizonyosra vehető, bár még mindig heves ellenzéssel fognak találkozni.

Városunkban, mely az 1893-ik év folyamán is örvedetesen fejlődött és szépült, nagy szabású, korszakalkotó mozgalom indult meg a debreczeni egyetem létesítése érdekében. Az intézők, a kezdeményezők, kevesebbet, csak filozófiai fakultást terveztek, de a debreczeni társadalom lelkesedése kimondotta a nagy jelszót: egyetemet a k a r u n k Debreczennek! Ez a lelkesedés, ez az erős akarat, ritka áldozatkészséggel párosulva, meg is fogja teremteni a debreczeni egyetemet s városunk, mely eddig is vezérszerepet játszott az alföldön, a tiszta magyar kultúrának első rangú zászlóvivője lesz!

Nem soroltuk föl az 1893-ik év számos kisebb-nagyobb eseményeit, csak egy pár kiemelkedő mozzanatra mutatunk rá. És ezek a mozzanatok azt bizonyítják, hogy az 1893-ik évet, habár nem teljesültek benne minden reményeink, habár sokat vesztettünk is, nem számíthatjuk a meddő, a rossz évek közé. Hiszen a magyar társadalomban új vérkeringés indult, azon az uton vagyunk, mely megalkotja a kasztoakra szakított magyar társadalom egységét, mely egy-

séges társadalom egységes magyar nemzetet fog teremteni. Az egységes magyar nemzet pedig kivívja mindannyiunk hő vágyát: a független Magyarországot!

Ebben a reményben kívánunk t. olvasóinknak boldog új évet!

BELFÖLD.

Betiltott pánszláv gyűlés. Turóc-Szent-Marton, deczember 28. A turócmezei pánszlávok egészen csendesen decz. 28-ára negygyűlésre hívták egybe a független tót polgárokat Mosóc mezővárosába. Azonban váratlanul a helyszínen termelt Stubnyai főszolgabíró és a gyűlésezést betiltotta, mert a bejelentés nem tejtett meg a törvényes formáknak megfelelően.

A kath. nagygyűlésre, mely jan. 16-án lesz Budapesten, a fővárosi egyházi és világi katolikus körökben serényen készülnek. Már eddig is több előterkezel volt s a napokban egy nagyobb értekezleten megállapítják a végleges programot is és kijelölik a gyűlés szónokait. A nagygyűlésen Vasary Kólos biboros hercezeprimás fog előkölni, a ki hosszabb megnyitó beszédet mond. A hercezeprimás ki-kötötte, hogy a nagygyűlés szónokai elmondandó beszédeiket neki előzetesen bemutassák.

Bomlás a kabinetben. Bécs, decz. 27. Ma egyszerre két első rangú bécsi lap adott hírt b. Fejérváry Géza lemondásáról. A kabinet válsága, ugy látszik Fejérváry Géza lemondásával nem nyer befejezést. Bécsből azt jelentik, hogy Tisza Lajos lemondása is küszöbön áll.

KÜLFÖLD.

Hartenau-szobor Bulgáriában. Szófia, decz. 27. A Szvoboda szerint képviselői körökben fölvetették azt az eszmét, hogy Hartenau grófnak emlékszóbot állítsanak és elhatározták, hogy a költségeket nemzeti gyűjtés útján fogják beszerezni. A kormány köteles fogják beszerezni. A kormány kötelezte magát, hogy minden városban bizottságot szervez az adományok átvételére. Az emléket, a mely lovasszobor lesz, a Sandor-téren, a fejedelmi palota előtt fogják felállítani.

Az anarchisták. Madrid, decz. 27. A barcelonai anarchisták vallomásairól a következőket jelentik: Verzuelo bevallotta, hogy ő vetette a bombákat a Liceo-színházba, Rinaldi, másképp Ruggieri azt vallotta, hogy a zártsekek ala egy bombát tett, Codina, a kit a szeretője jelentett fel, vallomása szerint bombákat gyártott és Bernald szolgáltatta hozzá az öntött formákat. Verzuelo a rendőrségnek a montjuichi hegyen levő erősségben egy bar-

langot mutatott meg, melyben egy valóságos bombagyártó műhelyt találtak. Ugyanott negyven, nagyobbbrészt megtöltött bombát találtak. A bíróságnak részletes adatai vannak egy messze elágazó anarchista-szövetségről, melynek központja Barcelona, mely azonban atnyulik Dél-Amerikába. Az anarchisták nyomára a rendőrséget egy kis leány vezette, a kinek anyjánál Codina anyja lakott. Az utóbbi a bombákat hónapokon át egy virágkosárban tartotta elrejtve. Mikor Codina szeretőjét le-tartóztatták, valamennyi anarchista vallomást tett. A megejtett házmozgások következtében hat anarchistát letaróztattak.

Német katonák a királynál. Bécs, decz. 28. A király ma délben a német katonai küldöttséget egy negyed óra hosszat tartó külön kihallgatáson fogadta. Az udvari koscsikon egy vezérkari tiszt kísérete a Hofburgba és Seines katonai attaché mutatta be őket Ő Felségének. A küldöttség Albrecht főhercegnek hozta el a marsal botot.

A román közoktatásügyiminiszter az erdélyi románokról

Bukarest, decz. 27. Jonecsu közoktatásügyi miniszter tárczája költészetének tárgyalásakor az erdélyi román kérdéssről így nyilatkozott:

Európa egyetlen egy parlamentjén-k sem jutott még eddig észbe, hogy egy idegen állam alattvalóinak ügyeibe belevatkozzék. Ha a Kárpatok nem is képeznek nemzetiségi válszafalat, de politikai válszafalat képeznek, a mit respektálni kell. Azt az állítást, hogy a román-nemzeti eszme veszélyeztetve van, tagadom, mert a romanizmus Erdélyben csak nyert minden újabb intézkedés által, a melyet a magyarosítás érdekében életbe léptettek. Az erdélyi románoknak panaszaikat nem arra, kell visszavezetnünk, hogy talán szomszoru helyzetüknek tudatára ébredtek, hanem arra, hogy erőt éreznek magukban.

A mi pedig az ellenzék ama megjegyzését illeti, hogy Romániának nincs mit keresnie a hármas szövetség oldalán, emlékeztükbe kell idéznem, hogy a nemzeti liberális kormány alatt 1883-ban a mai ellenzék párti Stolojan képviselő ur egy interpellációja Bratianuak, az akkori miniszterelnöknek alkalmat adott annak a kijelentésére, hogy Romania csak egy követ helyes politikát, ha a béke biztosítása érdekében alakult hármas-szövetség mellett foglal állást. És D. Sturza is kijelentette 1890-ben közzétett manifestumában, hogy a Romania, mint semleges állam lehetetlen, hogy Nyugat-Európa művelt allamaiboz kell csatlakoznia. Ha Romania azt akarja, hogy önkormányzati jogát tiszteletben tartsák, akkor neki is tiszteletben kell tartania más államok ön-

san lepípált engem az én kedves barátom Illyefalvy Józsiás, a mostani főispán, mert az meg 45 évesének tudta a nevét, aztán meg még a gyermekeinek is.

— Nem szép dolog volt ez?
 Ime most az esperes ur kaplányja ma dél-előt elmondott egy predikációt. Kiténő volt, senki se tagadhatja. A »mi papunk« ezt egyetlen egyszer hallotta textus előtt s ma elmondta szóról-szóra! (Vivat, éljen, éljen . . . stb.)
 Hát kérem, van ilyen lángész a Küküllő, meg a Szamos mentén? Hát még tanakodnak kendtek, hogy kit válasszanak papnak?
 — De hát ha valamelyik püspök írta azt a predikációt, akkor könnyű volt bevágni mind kettőnek? okvetlenkedik bele egy könnyen tévutra nem vezethető eszmadia.
 — Szamar kend ahhoz, replikázott vissza a főgondnok. Itt van maga a káplán ur, mondja meg az egész nép előtt, ki írta ezt a predikációt?

A halott halaványan ott álló káplán, ki érezte, hogy vesztett pere van, kifeszítette mellét s nyugodtan mondá: »é n i r t a m!«
 Az előbbi eszmadia, ki magánál okosabb embert nem ismert, nem akarta sehogyse elhinni, hogy az ő helyettes papok — kit vallási és politikai kérdésekben oly sokszor sárokká szorított a »Körben« — olyan lángész legyen, hogy egy hallásra el tudjon mondani egy predikációt, de meg a főgondnok tulajaja is bantotta, tovább okvetlenkedett.
 — Én Tamás vagyok az egész dologban. Erre intett a főgondnok, s emberei keresztül akarták repíteni a kerítésen a eszmadiaát. — Nem is kel ett több. Jóllehet a publikum a főgondnok pártján volt s ámulva helyettes papok nagy tudományán, éljeneztek, hogy rajgyogott a főgondnoknak szeme örömeiben — azért a eszmadia addig hadonázott, kiabált,

kérte a maga jussát a szólásra — 1/4 voka levén — míg az örök partján állva sikerült neki lármájával egy kis csendességet kieszközölni.

— Hát ha olyan jól megtanulta a tiszteletes ur egy hallásra azt a predikációt — én ugyan egy kommat s tudok belőle, de azért szeretném tudni, hol van megírva a textus?
 A helyettes pap nyugodtan mondá: Máté evangélista evangéliuma . . . azzal elakadt.
 — No csak tovább, melyik rész, melyik vers?
 A helyettes pap gondolkodott, a nep füleit a káplán arca kipirult, valami jutott észbe.

No, legénykedett tovább a eszmadia, hogy lehet egy papnak nem tudni könyv nélkül, hogy honnan vette fel a szent ígétet? Nyujtsa fel az ujját a közönségből, — a ki tudja!
 A publikum hüledezett, — senki sem tudta.
 — No hadd látom, hát a káplán ur tudja-e? A káplán rögtön megmondta.
 — Nem oda Buda, nezzük meg a Bibliából, igaz-e, mutassa csak tiszteletes ur azt a bibliát!

Ekkor a helyettes pap, kinél a biblia volt, igaztossághán kijellette belőle a földre az egyházi beszédet, melyet a mellette álló főgondnok igyekezett volna laba reatévelével eltussolni, de a káplán észrevevén ezt, lehajolt, kikapta alóla s így szólt: — »kedves atyámfiai! Jóllehet látom, hogy kelmetek engem nem tudom miért, nem szeretnek, de saját igazolásomul kénytelen vagyok annyit mondani, hogy mi az éjjel a főgondnok úrnál lumboltunk az eklézsia előkelőbb tagjaival. Mikor neki melegedtünk, levettük felsőkabátunkat s felakasztottuk az előszobába. Predikációm annak belső zsebében volt. Még nem volt

El ne mulassza senki!

megtekinteni **Baum Miksa** áruházát, hol is, még itt nem látott dus választékban. és bámulatos olcsó árban kaphatók, a gyermek játékok és ajándéktárgyak!!
(542.)

PIRSZÉN

(545.) **(COAKS.)**

fűtésre és kovácsok részére házhoz szállítva ajánl a **Légszergyár igazgatósága** **DEBRECZEN.**

Eladó kaszáló.

A fansikán, egy tiz és fél boglyás kaszáló, kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó, értekezhetni Sz.-Anna-u. 1540. sz. a. ifj. **Boros Lászlóval.**

(273.) 1-3.

A M. K. Államvasutak gépgyára.

Gőzeséplőgarnitúrák,

hengerkazános

lokomobilok

szálmakazalógépek

gőzkukoricamorzsolók, Stíbor-kőfűrészek

mindig csak

A M. K. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRA vezérigénységénél Budapest, VIII. József-ú. 41. sz. a. rendelendők me.

BRONCE-DISZMŰÁRUK.

ÚJÉVI

AJÁNDÉKTÁRGYAK

nagyválasztékban **LEGOLCSÓBB**

gyári árak mellett

KASZANYITZKY ENDRENÉL

DEBRECZENBEN,

Piacz-utca, 1900. szám.

Vidéki megrendelések pontosan és a legnagyobb figyelemmel teljesítettek.

China-ezüst díszműipar cikkek.

Üveg, porcellán és majolica díszműtárgyak

SALON LÜSTEREK ÉS LÁMPÁK.

KARDOS LÁSZLÓNÁL

KOSSUTH-UTCA.

NŐI KÉZI MUNKÁK

és pedig a legszebb és legújabb ó-német lyukas szegélyes

Minden nagyságu tálcakendők

asztalfutók.

Kredenez terítők.

Asztalka- és varrógép-takarók.

lánc és keresztöltéssel,

egész színválaszték

jó mosatu himző selyemből és pamutból.

(444.) I

COGNAC

Czuba-Durozier & Co.

francia cognacgyár

PROMONTOR.

Vezérigénység

Ruda és Blochmann Budapest és Bécs.

Mindenhol kapható.

TIROLI-LÖDEN

ELSŐ BESZERZÉSI FORRÁS

BAUR RUDOLF

Különlegességi üzletében **INSBRUCKBAN** (Tirol) Rudolfstrasse 4. sz. a. Kész haveloch-ok, joppkák, stb. vízmentes téli öltönyök.

Turista felszerelések nagy választékban.

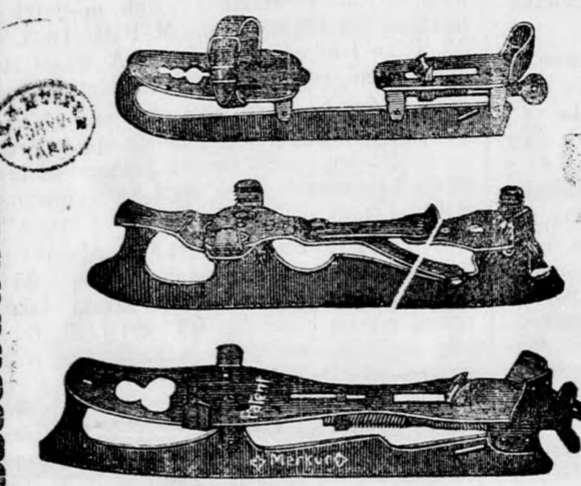
TIROLI HÖLGY LÖDEN-ből méterenkint is elárusítva.

538. Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Leszállított árai!
Aldozás alkalmából December hó 7-ol kezdve az összes rakományon lévő
női ruhaszöveteket
színes selymeket,
MOSÓ VELEZEKET
atlasz satin és batistákat,
PÉLIGYAPU NAGYKENDŐKET,
LEÁNY ÉS FIU
GYERMEK RUHÁKAT,
MŐI BLUZOKEK,
szőnyegeket, függönyöket,
tetemesen
Leszállított árakon
ARUSITTUK EL
SZABÓ LAJOS FIAI
DEBRECZEN RÓZSAUTER

KORCSOLYÁK

legjobb minőségűek, védjegygyel ellátva leszállított árak mellett kaphatók.

Patent

sarok csavarral, 2 szíjjal
1 pár 80 kr.

Halifax

fényezett 1 pár frt. > 1.30
niklrozott 1 pár > 2.30

Merkur

fényezett 1 pár frt. > 2.-
niklrozott 1 > 2.70

KOVÁCS GYULA vaskereskedőnél

DEBRECZEN.

Nagy-uj-utca szegletén, a „Bika” szálloda mellett.

COGNAC-IPAR

Részvény-Társaság

BUDAPESTI CZEG

KORONA-COGNAC

gyárára és gyártmányaira vonatko zólag

kező igazolványt adta ki; az a követ-

Országos m. kir. közp. vegykerl.

khemiai és állomás.

(Földmívelési m. kir. miniszterium).

Sz. 1437/1892. Az orsz. m. kir. chemiai intézet és

központi vegykerl. állomás részéről hivatalosan

igazoltatik, hogy a **Cognac-Ipar részvény-társaság**

cognac-gyára a moderu technika és az egészseg-

ügyi követelményeknek megfelelőleg van beren-

dezve s az ott gyártott készletből f. hó 21. napján

hivatalosan vett (ötfele) cognacminták mindegyike

kifogástalan jó minőségűnek találtott.

Budapest, 1892. október hó 28-án.

Az igazgató helyett:

Tóth s. k.

Kapható **DEBRECZENBEN**: Csanak Jó-

zsef, Rickl József, Zelmós, Geréby Fülöp, Lusz ig

Károly, Leidenfrost Armin, Szabó Zsigmond, Varga

Lajos, Kun József, Rosenthal Dániel, Party Ferenc,

Kohn Lajos, Fogyasztási és italadókat beszedő pol-

gári szövetkezet, Áron Manó és Társa, Pószert

János, Katz Lajos, Riesz Lipót, Babolchay Béla

(448.) Dömök Béla uraknál.